

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
Кафедра освітології та інноваційної педагогіки
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут публічного управління
та державної служби
Кафедра публічної політики
Інститут досліджень безпеки Європейського Союзу (Франція)
Гранадський університет (Іспанія)
Жешувський університет (Республіка Польща)
Університет третього віку в Громадкі (Республіка Польща)
Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка)
Педагогічний інститут Чендуського університету (КНР)
Університет імені Неджметтіна Ербакана (Туреччина)
Державний університет в Гуарапуаві (Бразилія)

Матеріали
VI Міжнародної науково-практичної конференції

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

20–21 травня 2022 року

**Харків
2022**

ББК 74.58+74.20+88.40+88.840

УДК 37.013.77:[378+373.5]

П86

Редакційна колегія:

Балацинова А. Д. – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Васильєва С. О. – д-р пед. наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Ворожбіт-Горбатюк В. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Кін О. М. – д-р пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Лупаренко С. Є. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Попова О. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Рогова Т. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Собченко Т. М. – д-р пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Ткачова Н. О. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Цапко А. М. – канд. пед. наук, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Відповідальність за зміст, стилістику, орфографію та пунктуацію статей несуть автори

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол №7 від 20.07.2022 року)*

Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 20–21 травня 2022 р.) / за ред. Боярської-Хоменко А. В., Попової О. В. ; Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2022. 498 с.

У збірнику відображено психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої школи в умовах сучасних викликів. Він містить результати досліджень учених, викладачів, учителів, наукові пошуки докторантів, аспірантів, здобувачів вищої освіти з питань методології, історичного та компаративного дискурсу розвитку педагогічної науки; організаційних, дидактичних і методичних засад реалізації дистанційного та змішаного навчання; педагогічних засад інклюзивної освіти; інновацій в освіті; розвитку загальної і вищої освіти; освіти дорослих; цифрових трансформацій в публічному управлінні та адмініструванні.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, здобувачам вищих закладів освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

Хоу Цзяньвей	133
Національна народна китайська музика як засіб формування національної самосвідомості особистості	
Цуй Лун	136
Середовищний фактор розвитку професіоналізму майбутніх учителів фізичної культури у провінції Сичуань	
Чжан Гомін	139
Організація початкової мистецької освіти КНР	
Zhang Caijing	142
The Development of Non-Formal Education in China	
Чжан Ян	145
Реалізація ідей К. Орфа в практиці навчання музики в закладах середньої освіти КНР	
Чжао Цянь	149
Значення традиційної культури у дизайн-освіті в коледжах КНР	
Чжоу Ан	152
Використання цифрових технологій у музичній освіті Китаю	
Чжоу Ілей	156
Взаємозв'язки музичної культури та мистецької освіти в дослідженнях науковців КНР	

СЕКЦІЯ II

ОРГАНІЗАЦІЙНІ, ДИДАКТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Башкір О. І.	160
Онлайнві застосунки сторітелінгу як методу навчання	
Боярська-Хоменко А. В.	163
Теоретичні основи проєктування освітнього контенту в умовах змішаного навчання	
Голубнича Л. О.	166
Досвід викладання іноземної мови в умовах карантину	
Гук І. П.	170
Самоорганізація навчально-пізнавальної діяльності студентами під час дистанційного навчання	
Денисенко А. О., Ван Ціхуей	173
Онлайн-дозвілля як засіб музично-естетичного виховання майбутніх учителів мистецьких дисциплін	
Доценко С. О., Чепелєв О. О.	176
Досвід впровадження системи змішаного навчання в освітній процес	
Карпенко В. В.	180
Використання активних форм організації уроку історії в умовах дистанційного навчання (з досвіду роботи)	
Кульчицький В. Й.	183
Принципи дистанційного навчання у закладах вищої освіти	

劉佩。音樂教育實踐與理論[M]。上海音樂出版社，2004。114。

3. Музична освіта. За ред. Цао Лі та ін. Пекін : Столичний педагогічний університет, 2000. 75 с.

音樂教育。對於訂單。曹麗等。城市師範大學，2000。75。

ЗНАЧЕННЯ ТРАДИЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ У ДИЗАЙН-ОСВІТІ В КОЛЕДЖАХ КНР

Чжао Цянь

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м.Харків, Україна

У статті розкрито актуальність проблеми розвитку дизайнерського мистецтва у КНР. З'ясовано, що сьогоднішня дизайнерська освіта в КНР має просувати та розвивати традиційну китайську культуру з урахуванням вивчення передового зарубіжного досвіду та передової системи освіти, а також інтегрувати традиційну китайську майстерність із передовим досвідом.

Ключові слова: освіта, дизайн-освіта, традиційна культура, етнодизайн, КНР.

The development of design art in China is becoming increasingly important. Today's design education in China should promote and develop traditional Chinese culture through the study of foreign best practices and advanced education systems, as well as integrate traditional Chinese craftsmanship with best practices.

Key words: education, design education, traditional culture, ethnic design, China.

Після промислової революції суспільство вступило в нову еру цивілізації, і виробництво продукції поступово перейшло від ремісничого до механізованого. Промислова революція змусила суспільство швидко розвиватися, а суспільні продуктивні сили поступово визначили певну перевагу означеного розвитку в європейських країнах. Зазначимо, що досить значна частина китайців донині помилково вважають, що існує величезний розрив між їхньою власною національною культурою та західною культурою. Це призводить до хибного уявлення про те, що для розвитку галузі мистецтва західна культура має використовуватися як зразок.

Установлено, що модернізм сформував міжнародний стиль, який охопив увесь світ. Хоча цей стиль дизайну робить життя людей зручнішим, він також викликає величезну проблему, бо він має тенденцію до спрощення. Широкий вибір матеріалів змушує дизайн західних країн формувати стиль екстравагантності та марнотратства. У 1970-х роках виснаження нафтових ресурсів та зростання цін змусили людей усвідомити недоліки та неадекватність нинішніх методів споживання, диверсифікованого розвитку, але також усвідомити, що люди не можуть по-справжньому перетворити природу та співіснувати з нею. У такому

випадку основним шляхом розв'язання окресленої проблеми є гармонійний розвиток [2].

З деяких історичних причин китайський дизайн та дизайнерська освіта дійсно відносно відстають від західних країн, але останніми роками індустрія дизайну КНР наздогнала означені країни. Спочатку деякі китайські дизайнери прийняли доктрину імітації іноземної продукції, і їхній дизайн продукції в цілому відповідав потребам людей, але ігнорував їхні естетичні смаки. Багато людей мають майже одержиме ставлення до продуктів західного модернізму, вважаючи, що все іноземне перевершує їхню власну націю. Однак у другій половині ХХ ст. модернізм поступово занепав, що змусило людей у всьому світі усвідомити, що навіть в епоху великого промислового виробництва не можна відмовлятися від культури та дизайну своїх країн [1].

Модернізм ігнорує психологічні потреби покупців, приділяючи багато уваги особливостям функцій використання продукту, що вплинуло на естетичний рівень сучасних китайців. Необхідно терміново змінити естетику нового покоління китайців, і дизайнерська освіта має стати головним фактором цих змін. Люди поступово усвідомлюють важливість традиційного дизайну для країни та нації.

В останні роки спеціальність «дизайн» поступово стала однією з найпопулярніших у КНР. Хоча більшість коледжів та університетів, як і раніше, засновані на класичній системі навчання дизайнерів, проте вони не в змозі швидко адаптуватися до вимог часу, якщо механічно замінювати класичні наукові підходи в організації навчання та використання традиційних культурних і мистецьких технік. Коледжі та університети КНР надають великого значення роботі з комп'ютером та практичному малюванню в навчанні дизайну, але вони не обов'язкові під час вивчення теорії. Здобувачі освіти, які навчаються так, відчують великий дефіцит професійних теоретичних знань.

Нездатність мобілізувати інноваційне мислення студентів також є актуальною проблемою, яка потребує розв'язання в сучасній дизайн-освіті. Порівняно з американськими коледжами та університетами, які забезпечують студентів невимушеною навчальною атмосферою, мобілизують нестандартне мислення студентів та організують обговорення та практику в класі, китайським студентам важко впроваджувати інновації після того, як їхнє навчання весь час було зорієнтоване на складання теоретичних іспитів. Водночас увага до своєї національної культури і традицій, етнодизайну мають бути максимально враховані в освітньому процесі.

Вивчаючи зарубіжний досвід, китайська дизайнерська освіта, як і раніше, зберігає традиційний, простий національний стиль та модульну систему. Традиційний китайський дизайн, такий як будівлі в стилі Тан, можна спостерігати в сучасному дизайні, натомість сучасні будівлі в європейському стилі також можна побачити з елементами етнодизайну. Китайці також інтегрують набутий досвід та культуру з традиціями своєї нації, щоб сформувати характеристики китайського стилю дизайну, проводячи паралель між традиціями і сучасністю [3].

Китайська нація має давню і багату історію та культуру. У більш ніж 5000-річній історії, будь то бронзові вироби, надруковані візерунками даоте часів династій Інь і Шан, урочисті теракотові воїни і коні в мавзолеї Цинь Шихуана або

триколірна династія Тан, селадон і меблі, китайське розуміння дизайну демонструє кристалізацію досягнень китайського народу.

Слід усвідомлювати, що між китайською культурою та західною культурою є певна різниця, але в той самий час є і схожість [4]. У сучасній дизайнерській освіті доцільно використовувати передові зарубіжні методи навчання, і активно інтегрувати в освітній процес історію та культуру китайської нації, намагатися показувати світові чудову китайську цивілізацію і дизайн у китайському стилі.

Традиційна китайська культура відображає цінності та духовні устремління китайської нації, вона є джерелом сили для реалізації розвитку КНР. Із метою впровадження культурних традицій китайської нації у систему шкільної освіти Міністерство освіти КНР опублікувало посібники («Посібник із використання навчальних матеріалів для початкових та середніх шкіл», «Посібник з викладання національних традицій у початкових та середніх школах»), що дають рекомендації щодо принципів, загальних цілей, змісту, форм навчання, періоду та результатів навчання. Це забезпечило підґрунтя для створення національної навчальної програми та місцевих навчальних програм, а також методичних рекомендацій для педагогічної діяльності.

Важливо зазначити, що в освіті майбутніх дизайнерів є актуальним вивчення традицій і національних надбань китайського народу. Так, наприклад, у Школі дизайну (м. Пекін) викладається навчальна дисципліна «Дослідження національних художніх традицій та інноваційний дизайн». Курс має на меті всебічне і систематичне вивчення традиційних культурних ресурсів із різних точок зору, зокрема з урахуванням сучасних методів проектування, проблемного і дослідницького підходів.

Навчальна дисципліна «Національні художні дослідження та інноваційний дизайн» охоплює широкий спектр тем, які умовно можна розділити на такі напрями: буддійський культурний ігровий дизайн, дизайн іміджу регіонального бренду культурного продукту, буддійський культурний туризм, медіакомунікації та дизайн послуг, планування та дизайн бренду культурного туризму, книги для читання з буддійської культури, дизайн ілюстрацій, олійні квіти і концепція буддійської реінкарнації та деякі інші.

Зважаючи на такий широкий спектр тем, творчі роботи здобувачів освіти охоплюють майже всі види дизайнерських форм. Деякі поєднують сучасні мультимедійні технології з традиційним культурним дизайном. Наприклад, дизайн ігрового продукту та розробка буддійської культури поєднують сучасні технології з традиційною культурою. Кожен здобувач освіти під час навчальних занять докладає багато зусиль для того, щоб перетворити свої думки та уявні образи у візуальні дизайнерські роботи, які у подальшому будуть представлені на виставці курсу. Водночас заняття з етнодизайну продемонстрували унікальні та відмінні практичні здобутки в дизайні інтерактивних засобів або мультимедіа з візуальними ефектами, які представлені у взаємодії з традиційним китайським мистецтвом. Зазначимо, що здобувачі освіти спеціальності «Дизайн» також досить часто організовують дослідницькі групи, теми діяльності яких вони визначають з урахуванням національних надбань китайської культури і мистецтва.

Узагальнюючи вищезазначене, можна зробити висновок, що тільки активно розвиваючи дизайнерську освіту нації, можна експортувати національну культуру у світ. Культурна впевненість у собі може бути досягнута лише тоді, коли культура власної нації стає знаною в усьому світі. Культурна впевненість у собі є неодмінною умовою здійснення великого омолодження китайської нації [4].

Отже, традиційна культура в дизайн-освіті в коледжах КНР є важливим аспектом формування креативності у здобувачів освіти. Завдяки використанню елементів традиційного китайського мистецтва в сучасних дизайнерських роботах, здобувачі освіти популяризують надбання багатьох поколінь китайського суспільства, демонструють шляхи імплементації вікових традицій у сучасну дизайнерську освіту.

Список використаних джерел

1. 尹定邦.设计学概论.长沙: 湖南科学技术出版社, 2009. 152 с.
2. 河清.现代与后现代, 西方艺术文化小史.北京: 中国美术学院出版社, 1997. 64 с.
3. 王受之.世界现代设计史.北京: 中国青年出版社, 2002. 238 с.
4. 田自秉.中国工艺美术史.长春: 东方出版中心, 2010. 140 с.

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ КИТАЮ

Чжоу Ань

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С.Сковороди
м. Харків, Україна

Використання цифрових технологій у музичній освіті сприяє підвищенню інтересу до навчання, його ефективності. Китай визнано одним із лідерів у сфері цифровізації музичної освіти. Акцентовано увагу на використанні спеціальних платформ, сервісів, музичних програмах, які дозволяють не лише слухати музику у високій якості запису, переглядати фрагменти творів відеозаписів, а й дають доступ до інформації, що пов'язана зі світом музики.

Ключові слова: *освіта, цифрові технології, музична освіта, Китай.*

The use of digital technologies in music education helps to increase interest in learning, its effectiveness. China is recognized as one of the leaders in the field of digitalization of music education. Emphasis is placed on special platforms, services, music programs. The role of digital technologies in music education is significant. A computer at school allows you to enter the study of those musical programs that allow you not only to listen to music in high-quality recordings, view fragments of video recordings, but also provide access to information related to the world of art: painting, music, literature.